

नमस्कार

Fostering Knowledge on Disaster

विपद् जोखिम न्यूनीकरण:
नीतिगत चुनौती र हाम्रा आवश्यकता

प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल-नेपाल

DPNet Nepal

केही महत्वपूर्ण दस्तावेज

दस्तावेज	प्रकार
दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐन, २०३९	ऐन
विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	रणनीति
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७	निर्देशिका
राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको ढाँचा, २०७०	कार्यढाँचा
प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोष सञ्चालन नियमावली, २०६३	नियमावली
प्रकोप पीडित उद्धार र राहतसम्बन्धी मापदण्ड, २०६४	मापदण्ड
विपद् पश्चात्को शव व्यवस्थापनसम्बन्धी मार्गदर्शन, २०६८	निर्देशिका
नेपाल सरकारको ८३ खुला क्षेत्र कायम गर्ने निर्णय, २०६९	कार्यविधि

DPNet Nepal

केही महत्वपूर्ण दस्तावेज

दस्तावेज	प्रकार
शीतलहर तथा चिसो प्रभावित विपन्नहरुको पहिचान तथा राहत प्रदानसम्बन्धी मापदण्ड, २०६९	मापदण्ड
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६९	निर्देशिका
स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०६८	निर्देशिका
विपद् पीडित पुनर्वास सञ्चालन कार्यविधि, २०७१	कार्यविधि
वारुणयन्त्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६७	कार्यविधि
जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन नीति, २०६२	नीति/कार्यनीति
वन डहेलो व्यवस्थापन रणनीति, २०६७	रणनीति

DPNet Nepal **कानुनी अवस्था**

Fostering Knowledge on Disaster

- प्रस्तुत दस्तावेजको सङ्ख्या- १५
- प्रतिकार्यसँग सम्बन्धित- ११
- जोखिम न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित-४

DPNet Nepal **हाम्रा अभ्यास**

Fostering Knowledge on Disaster

- समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन
- प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारी र विपद् अल्पीकरण
- स्थानीय तहमा सचेतना र क्षमता अभिवृद्धि
- विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलनका एकीकृत कार्यक्रम
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलनलाई विषयगत विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरणको प्रयास

DPNet Nepal **हाम्रा प्राथमिकता**

Fostering Knowledge on Disaster

- विपद् उत्थानशील समाजको विकास
- आपत्कालीन समयमा प्रभावकारी मानवीयसहयोग
- सम्मानजनक बाँच्नपाउने अधिकारको संरक्षण
- सुरक्षित संस्कृतिको विकासका लागि ज्ञान, सीप र प्रविधि
- जोखिममा रहेका वर्गको प्रत्यक्ष सहभागिता र आपत्कालीन सहयोगमा प्राथमिकता
- दिगोविकास लक्ष्य प्राप्तिमा सहयोग
- दक्ष मानव संसाधनको विकास

7

DPNet Nepal **दिगो विकासका अवयव**

Fostering Knowledge on Disaster

DPNet Nepal

नीतिगत चुनौती

Fostering Knowledge on Disaster

- राजनीतिक प्रतिबद्धता
- नीतिगत शून्यता (दूरगामी लक्ष्य र दृष्टिकोण, वृहत्तर विषयको सम्बोधन, प्रकोप विशेषमा आधारित)
- समयानुकूल ऐन र नियमावली, मार्गदर्शन
- सुरक्षित संस्कृतिको विकास गर्नसक्ने शैक्षिक पद्धति
- दक्ष मानवसंसाधन
- परम्परागत दृष्टिकोण, नपरी नचेल्ने र परेपछि परनिर्भर हुने संस्कृति
- विपद् उत्थानशील मैत्री क्रियाकलाप

DPNet Nepal

चुनौती तथा समस्या

Fostering Knowledge on Disaster

- समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापनको निरन्तरता र दिगोपना
 - आर्थिक विकास तथा गरिबी न्यूनीकरण वा जीविकोपार्जनमा विविधताको कमी र व्यवसायिक पद्धतिको विकास
- विपद् जोखिम अल्पीकरण र विषयगत विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरणको अभाव
- स्थानीय तहमा सचेतना र क्षमता अभिवृद्धि
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलनका एकीकृत कार्यक्रम
- आपत्कालीन समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्य र त्यसका लागि पूर्वतयारी
- **नवनिर्माण** (पुनर्निर्माण, पुनःस्थापना र पहिलेभन्दा राम्रो निर्माण)
- सुशासनको अभाव
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा राष्ट्रिय बजेटको न्यून हिस्सा
- सडकटासन्न समूह र वर्गप्रति संवेदनशीलताको कमी

DPNet Nepal

समस्याका कारण

Fostering Knowledge on Disaster

- सशक्त संस्थागत संरचना र कानुनी व्यवस्थाको अभाव
- मानवीय सहयोग परिचालन मापदण्ड (स्फियर परियोजना, आधारभूत मानवीय मापदण्ड आदि)
- ह्योगो कार्यसंरचनाबाट सेण्डाईकार्यसंरचनातर्फ स्थानान्तरण
- मूलप्रवाहीकरण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक र
- शैक्षिक र प्राविधिक जनशक्तिको विकास
- प्रवृत्ति तथा नियतिमा परिवर्तन

DPNet Nepal

विपद् व्यवस्थापन ऐन कस्तो हुनुपर्ला ?

Fostering Knowledge on Disaster

- विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई प्राथमिकतामा राख्ने र विकासमैत्री हुनुपर्ने ।
- विपद् उत्थानशील समाजको विकास, सहभागितामूलक, समावेशी र सडकटासन्न वर्ग मैत्री ।
- केन्द्र र प्रदेशबीच अन्तर्सम्बन्धित ।
- प्रभावकारी संस्थागत संरचनाको सुनिश्चित गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र विपद् प्रतिकार्यबीच समन्वय गर्ने तर फरक दृष्टिकोणबाट काम गर्नसक्ने ।
- विपद् प्रतिकार्यलाई अझ प्रभावकारी, सशक्त र दीर्घकालीन सोच कायम गर्नसक्ने ।

DPNet Nepal **संस्थागत संरचनाको परिकल्पना**

Fostering Knowledge on Disaster

- विकासका विषयगत क्षेत्रमा समाहित गराउन प्राविधिक सहयोग दिनसक्ने ।
- केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहमा सहज पहुँच कायम गर्नसक्ने ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनका कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्नसक्ने ।
- परिणामुखी अध्ययन, अनुसन्धान र नीतिगत व्यवस्थाका लागि सुझाव दिनसक्ने ।
- अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिणामका आधारमा प्रभावकारिता वृद्धि गर्न दिशानिर्देश गर्नसक्ने ।
- प्रदेश र सङ्घ, सरकारी र गृहसरकारी निकायबीच प्रभावकारी समन्वय गर्नसक्ने ।
- विपद् प्रतिकार्य र आपत्कालीन पूर्वतयारी बनाउन गृह मन्त्रालयलाई सहयोग गर्नसक्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा गरिएका प्रतिबद्धता, अन्तर्राष्ट्रिय नीति वा कार्यढाँचालाई नेपालको अवस्था र आवश्यकता अनुरूप योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्नसक्ने ।

DPNet Nepal **धन्यवाद**

Fostering Knowledge on Disaster

छलफल ????

DPNet Nepal